

приеме ислама, в противен случай той подлежи на преследване и дори на убиване.

Изтъкнатите дотук факти и съображения налагат при изследване на смесените бракове и семейства при циганите да се отчита цялата историческа и съвременна сложност и противоречивост на тяхното етническо и социално положение и начин на изява. Само така може да се осветли попълно и правдиво "картината" на реалното положение на въпросните бракове и семейства сред нашите роми.

И още нещо. По-пълното и правдиво разкриване на характера и особеностите на смесените бракове и семейства изисква и едно - макар и наложено - очертаване на някои общи характеристики на смесените бракове и семейства на гражданите от цигански произход в нашата страна. Тоест, изисква да се очертае пълно и вярно траекторията на визиряните преди малко индикатори за оценка на смесените бракове и семейства в контекста на реалното положение в което са поставени и живеят циганите у нас.

Преди всичко трябва да се отбележи, че при циганите няма тотална и трайна нагласа против смесените бракове и семейства изобщо. Напротив. Както сочат данните от строго секретното изследване (1980 г.) около 50% от изследваните граждани от цигански произход имат нескрито положително отношение към смесените бракове и семейства, като само 25% не ги одобряват, при близо 20% неманифестирали отношението си към тях.⁶⁰ Тук, както се подразбира, силно впечатление правят два момента, които заслужават отбелязване.

Първо, наличието на голям процент с положително отношение към смесените бракове и семейства, а така също и на относително голям процент с неангажирано отношение към тях. Може да се допуска, че неманифестираните отношение в основата си се отнасят търпимо към смесените бракове и семейства, когато става дума за техни "сънародници", но сами не са изкристиализирали собственото си отношение към тях, ако те ги засягат пряко. А това означава, че така или иначе повече от две трети от изследваните роми нямат отрицателно отношение към смесените бракове и семейства, -

⁶⁰ Резултати от ..., с. 107.